
Skrivehjelp

LEDER

RAGNHILD ØRSTAVIK

ragnhild.orstavik@tidsskriftet.no

Ragnhild Ørstavik er assisterende sjefredaktør i Tidsskriftet. Hun er dr.med. og har en bistilling som seniorforsker ved Folkehelseinstituttet.

Hvis du ikke har skrevet en vitenskapelig artikkel før, trenger du veiledning. Tidsskriftet lanserer nå tastaturet.no, et nettsted som gir enkle råd om de ulike trinnene i prosessen.

Foto: Einar Nilsen

Det er skrevet mange gode bøker om å skrive. Min favoritt er William Zinssers *On writing well*, første gang utgitt i 1976 ⁽¹⁾. Han åpner med å fortelle om hvordan han inviteres til å snakke om å skrive for en gruppe studenter, sammen med en kirurg. Sistnevnte har begynt med skriving som fritidssysselet etter travle dager på sykehuset. Studentene stiller spørsmål, og de to svarer fra hver sin ytterkant av skriveverdenen.

Er det lett å skrive? Ja, svarer kirurgen. Nei, svarer Zinsser. Redigerer du dine egne manuskripter? Nei, svarer kirurgen. Ja, svarer Zinsser. Hva gjør du når du står fast? Tar en fisketur, svarer kirurgen. Holder ut, svarer Zinsser. Bruker du metaforer? Elsker dem, svarer kirurgen. Sjelden, svarer Zinsser.

Hvorfor svarer Zinsser som han gjør? Fordi han lever av å skrive. Han vet at det kan være vanskelig å skrive, at ingen førsteutkast er gode nok, og at en tekst først blir ferdig etter at den er skrevet om mange ganger. Han vet at han ikke kan gjøre noe annet hver gang han står fast, for da får han ikke gjort jobben sin. Og han vet at mens metaforer og tvetydigheter er det som bærer skjønnlitteraturen (der teksten skal kunne tolkes på ulike måter), kan de velte sakprosaen (der det klare budskapet er det aller viktigste).

Zinssers hovedbudskap er at skriving er et håndverk, en egen profesjon. Også skriving har sine spesialiteter og subspecialiteter. Boken *On writing well* handler om å skrive sakprosa i ulike former, inkludert et kapittel om å skrive om sport. Jeg har lest det også. Ikke fordi jeg er interessert i sport eller har lyst

til å skrive om det (nei til begge deler), kapittelet er bare så godt skrevet. Men selv om boken omhandler sakprosaskrivning, er det ingenting der om hvordan du skal skrive en vitenskapelig artikkel for et medisinskvitenskapelig tidsskrift. Til det trenger du flere kilder, ikke bare dem som lærer deg å skrive godt.

Og selv om du er «flink til å skrive», trenger du hjelp første gangen du skal skrive en vitenskapelig artikkel (og mange ganger etter det) (2). Du bør ha en læremester (gjærne veilederen din), en lærebok (her finnes det mange gode (3, 4)), og – i våre dager – gjerne et lett tilgjengelig nettsted der du kan slå opp for å finne ut hva du skal gjøre. Nettopp dette siste har vi i Tidsskriftet lenge hatt lyst til å tilby deg. Derfor lanserer vi nå nettstedet tastaturet.no (5), der vi har samlet våre beste tips til deg som skal skrive en vitenskapelig artikkel for første gang.

«Vi må ofte saumfare teksten for å finne ut hva som egentlig var formålet med studien, akkurat hvordan den ble gjennomført, og hva som var de viktigste resultatene»

Hvorfor gjør vi dette? Vår erfaring er at når vi får manuskripter der førsteforfatteren er uerfaren, er temaet relevant for Tidsskriftet og de innsamlede dataene interessante. Men vi må ofte saumfare teksten for å finne ut hva som egentlig var formålet med studien, akkurat hvordan den ble gjennomført, og hva som var de viktigste resultatene. Det er for mange figurer og tabeller, og det er vanskelig å forstå hvorfor akkurat disse er valgt ut. På tastaturet.no ønsker vi å fortelle deg hva som må med og hva som er unødvendig. Vi hjelper deg med å rydde, slik at du vet hvilke elementer som skal hvor i manuskriptet. I tillegg gir vi råd om hvordan du går frem før du begynner å skrive (spoiler: Les forfatterveiledningen!), hva du bør ha med i brevet som sendes sammen med manuskriptet, og hvordan du responderer på tilbakemeldingene du eventuelt får fra redaksjonen og fagfeller.

Vi gir også tips om metode. Her venter det vi selv mener er en liten gullgruve for deg som jobber kvantitativt: Siden 2017 har Tidsskriftet hatt en fast spalte som heter Medisin og tall (6). Dette er korte artikler som omhandler alt fra statistisk signifikans (7) til maskinlæringens plass i forskningen (8). Alle er tilgjengelige på tidsskriftet.no, men på tastaturet.no er de kuratert og gruppert slik at du lettere finner artikkelen som omhandler akkurat det *du* lurer på.

Leger som skriver vitenskapelige artikler, spenner fra studenter som skal gjennomføre en prosjektoppgave, via erfarne klinikere som begynner med forskning, til fulltids professorer med lange publikasjonslister. Vi håper mange vil teste ut tastaturet.no. Har du tips til temaer som mangler, eller forslag til forbedringer, mottar vi dem gjerne.

God skriving – med og ved [Tastaturet](http://tastaturet.no).

REFERENCES

1. Zinsser W. On writing well. The classical guide to writing nonfiction. 7. utg. New York, NY: HarperCollins, 2006.

2. Gjersvik P. Startvansker. Tidsskr Nor Legeforen 2019; 139. doi: 10.4045/tidsskr.19.0257. [PubMed][CrossRef]
 3. Nylenna M. Publisere og presentere. Medisinsk fagformidling i teori og praksis. 2. utg. Oslo: Gyldendal Akademiske, 2015.
 4. Hall GM. red. How to write a paper. 5. utg. London: BMJ Books, 2012.
 5. Tidsskrift for Den norske legeforening. tastaturet.no. Tips til deg som skal skrive. <https://www.tastaturet.no/> Lest 1.8.2024.
 6. Skovlund E. Tall og medisin. Tidsskr Nor Legeforen 2017; 137: 852. [PubMed][CrossRef]
 7. Stensrud MJ, Aalen OO. Skal vi skrinlegge begrepet statistisk signifikans? Tidsskr Nor Legeforen 2019; 139. doi: 10.4045/tidsskr.19.0311. [PubMed][CrossRef]
 8. Giskeødegård GF, Lydersen S. Maskinlæring i medisinsk forskning. Tidsskr Nor Legeforen 2023; 143. doi: 10.4045/tidsskr.23.0196. [PubMed][CrossRef]
-

Publisert: 19. august 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0419
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.